

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Statskontorets rapport En form för kollektivt beslutsfattande – en kartläggning och prövning av nämndmyndigheter (2024:11)

Ert dnr Fi2024/01367

Domstolsverket har granskat rapporten mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av myndigheterna inom Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer och rättssäkerheten generellt. Vidare har myndigheternas roll som statliga arbetsgivare beaktats vid granskningen.

I rapporten föreslås att regeringen kan överväga två åtgärder beträffande Notarienämbden. Domstolsverket avstyrker båda förslagen och har följande synpunkter.

Vad gäller förslaget att föra över Notarienämbdens uppgift att pröva överklaganden av Domstolsverkets beslut om anställning av notariier till Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag anser Domstolsverket att en viktig aspekt av uppdraget som i så fall skulle gå förlorat är ansvaret för en långsiktig och stabil kompetensförsörjning inom Sveriges Domstolar. Frågor som rör domarrekruteringen med basen i notariier är viktiga och bör ligga kvar hos Notarienämbden. Notarienämbden har en bred kompetens och större kontakt med dessa frågor än vad Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag har.

Det är vidare viktigt att notarierna får en god utbildning samtidigt som notarietjänstgöringen ska tillgodose ett arbetskraftsbehov hos domstolarna. Notarieutbildningen har också ett stort värde för samhället i stort genom att andra arbetsgivare än domstolarna kan rekrytera jurister med praktisk utbildning och erfarenhet av domstolsarbete.

Vad gäller förslaget att föra över Notarienämbdens uppgift att pröva frågor om ansvar för notarierna till Statens ansvarsnämnd eller en eventuell framtida Domaransvarsnämnd anser Domstolsverket att ingetdera av alternativen är lämpliga. Personalkategorin notariier torde inte kunna likställas med ordinarie domare i sådan mån att ärenden måste prövas av Statens ansvarsnämnd. Däremot skulle de personalärendena lämpa sig att

hanteras av Domstolsverkets personalansvarsnämnd eftersom nämnden har lång erfarenhet av att pröva liknande frågor.

Att föra över uppgifterna till en eventuell framtida Domaransvarsnämnd framstår inte som lämpligt dels utifrån att det är oklart när och om en sådan nämnd kan vara på plats, dels utifrån samma överväganden som nyss nämnts om att notarier inte kan likställas med ordinarie domare och att det därmed inte krävs en prövning i en sådan högre ordning som den i Statens ansvarsnämnd eller en motsvarande Domaransvarsnämnd skulle utgöra.

Domstolsverket vill också framhålla det otydliga i förslagen angående Notarienämden. Rubriken till avsnitt 3.7.3, som innehåller ovan nämnda förslag, verkar inte motsvara förslagen som följer i brödtexten. Rubriken säger att "en nämndmyndighet kan *slås samman* med *andra* nämndmyndigheter" och underrubriken säger att "[n]otarienämdens verksamhet kan slås samman med Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag". I brödtexten behandlas dock inte någon sammanslagning utan i stället föreslås en uppdelning av vissa av nämndens uppgifter på Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag respektive Statens ansvarsnämnd alternativt en framtida Domaransvarsnämnd. Även om skrivningar i rapporten pekar på att Notarienämden föreslås inte finnas kvar, framstår det som oklart eftersom alla nämndens uppgifter inte har fördelats ut på andra nämnder. Domstolsverket saknar såväl en genomlysning av Notarienämdens uppdrag som en analys av konsekvenserna av förslagen och menar att underlaget i rapporten inte är tillräckligt för att gå vidare och tillsätta en utredning om en förändring av Notarienämden.

När det kommer till rapportens förslag om att övervakningsnämndernas uppgifter skulle kunna överföras till tingsrätterna avstyrker Domstolsverket även det förslaget och lämnar följande synpunkter. Under en följd av år har statsmakternas strävan varit att genom olika reformer renodla domstolarnas verksamhet till dömande uppgifter och så långt det är möjligt föra bort verksamhet från domstolarna som inte utgör dömande verksamhet. Mot den bakgrunden bör inte övervakningsnämndernas uppgifter, som knappast kan betraktas som dömande verksamhet, föras till tingsrätt. Om regeringen väljer att gå vidare med förslaget bör något av de andra föreslagna alternativen väljas.

Domstolsverket saknar även beträffande övervakningsnämnderna en genomlysning av nämndernas uppdrag och en analys av konsekvenserna av förslagen.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Peter Islander. Föredragande har varit juristen Karin Wennberg Boberg.

Peter Islander

Karin Wennberg Boberg